

ПОПОВ ВАСИЛЬ ГАВРИЛОВИЧ
(1890–1961)

Кандидат технічних наук, доцент
Завідувач кафедри енергетики та
міського транспорту
(1943–1947 рр., 1951–1953 рр.)
Заступник директора з навчальної
та наукової роботи (1947–1951 рр.)
Декан інженерно-економічного
факультету (1934–1941 рр.)
Декан факультету
міського електричного транспорту
(1956–1961 рр.)

Викладач Харківського вечірнього технікуму народного господарства (з 1924 р.), Харківського інституту комунального господарства (з 1930 р.) Василь Гаврилович Попов народився 4 (18) січня 1890 р. в селі Усть-Іжора під Санкт-Петербургом у родині дрібного поштово-телеграфного службовця, доглядача поштової станції. Середню освіту одержав у Кронштадтському реальному училищі, де навчався з 1899 по 1907 рік. Після закінчення училища вступив до Санкт-Петербурзького електротехнічного інституту.

Працювати за своєю спеціальністю В. Г. Попов почав ще будучи студентом у Петроградському громадському самоврядуванні, у Комісії з розробки проекту електропостачання м. Петрограда, на посаді інженера з проектування електричних мереж.

У 1918 р. після закінчення електротехнічного інституту переїхав на Україну і влаштувався на роботу в Миколаївське громадське управління на посаду завідуючого міською електричною мережею, а потім завідуючого міською електричною станцією м. Миколаєва. Незабаром був призначений заступником завідуючого відділом комунальних підприємств Миколаївського губкомунвідділу. Почав займатися педагогічною діяльністю, читав лекції в Миколаївському технікумі ім. Тімірязєва.

У червні 1922 р. В. Г. Попов перейшов на роботу в Головне управління комунального господарства України при НКВС УРСР на посаду головного інженера відділу комунальних підприємств. Після реорганізації Головного управління комунального господарства працював головним інженером енерготранспортного управління Наркомату комунального господарства України.

Василь Гаврилович брав діяльну участь у становленні системи комунальної освіти на Україні. Після переведення комунального факультету Харківського вечірнього технікуму до Інституту народного господарства він разом із усім педагогічним персоналом брав участь в організації молодого комунального закладу.

З 1930 р. працював в Харківському інституті комунального господарства, очолював кафедру енергетики і міського транспорту. До 1934 року Попов В. Г. працював в ХІКГі за сумісництвом, залишаючись на основній роботі в Наркоматі комунального господарства України. Після переїзду Наркомату в Київ залишився у Харкові, був призначений на посаду декана інженерно-економічного факультету ХІКГу та продовжував очолювати кафедру енергетики та міського транспорту.

Під час Великої Вітчизняної війни евакуювався з м. Харкова з Харківським хіміко-технологічним інститутом у м. Чирчик Узбецької РСР.

У лютому 1943 р., після евакуації ХІКБУ в м. Фрунзе, Попов В. Г. знову повертається на роботу в інститут, в якому з 1943 р. виконував обов'язки директора. У березні 1944 р. займався реєвакацією інституту в звільнений Харків. До 1945 р., а потім, після невеликої перерви, з 1947 по 1951 рр. Василь Гаврилович обіймав посаду заступника директора з навчальної та наукової роботи.

Залишаючись завідувачем кафедри енергетики та міського транспорту, В. Г. Попов у 1946 р. захищає кандидатську дисертацію в Московському інституті інженерів комунального будівництва, а в 1956 р. призначається деканом факультету міського електричного транспорту.

Харківські транспортники добре знали Василя Гавриловича. За час своєї роботи в ХІКБі він доклав багато сил і енергії у здійснення зв'язку науки з виробництвом, що сприяло розгортанню й удосконаленню міського електротранспорту. За його участі в ХТТУ досягли значних успіхів у модернізації рухомого складу трамваїв і тролейбусів, запровадили передову техніку, прогресивні технології. Його учні і сьогодні працюють на багатьох підприємствах країни.

Попов В. Г. нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» та орденом Трудового Червоного Прапора.

Бібліографія праць В. Г. Попова

1925

1. Коммунальные трамваи / В. Попов // Коммунальное хозяйство Украины. – 1925. – № 4–5. – С. 54–59.

2. Коммунальные электрические станции Украины / В. Попов // Коммунальное хозяйство Украины. – 1925. – № 2. – С. 50–59.

1933

3. Пути реконструкции и перспективы развития городского транспорта Украины во втором пятилетии / В. Г. Попов // Пути индустриализации. – 1933. – [Б. н.]. – *

4. Пути реконструкции и перспективы развития городского энергетического хозяйства Украины во втором пятилетии / В. Г. Попов // Пути индустриализации. – 1933. – [Б. н.]. – *

1936

5. Рекуперация электрической энергии на харьковском трамвае / В. Г. Попов // Записки Харьковского института коммунального хозяйства. – Харьков : ХИКГ, 1936. – № 1 (травень – червень). – С. 61–67.

1941

6. Выбор вида общественного транспорта в городах : рукопись / В. Г. Попов. – 1941. – *

1946

7. Пути реконструкции и перспективы развития транспорта в городах Украины в послевоенный период : рукопись / В. Г. Попов. – 1946. – *

1952

8. Основные методы повышения скорости на городском транспорте : рукопись / В. Г. Попов. – 1952. – *

Публікації про В. Г. Попова

1. Попов Василий Гаврилович // История Харьковской государственной академии городского хозяйства: 55-летию Победы в Великой Отечественной войне посвящается : альманах музея / Харьков. гос. акад. гор. хоз-ва ; сост.: Т. Елисеева, Т. Лобынцева. – Харьков : ХГАГХ, 2000. – С. 12.

2. Попов Василий Гаврилович // Учёные Харькова к годовщине освобождения родного города. – Харьков : Знамя, 1944. – С. 32–35.

3. Попов Василь Гаврилович // Тих днів не стерти з пам'яті людської (до 70-ї річниці Перемоги над нацизмом у Європі та 70-ї річниці завершення Другої світової війни : бібліогр. покажчик / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад.: Т. С. Лиса, А. С. Олексенко ; відп. ред. Н. О. Євсюкова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – С. 63.

4. Попов Василь Гаврилович // Харківська державна академія міського господарства / редкол.: Т. П. Єлісеєва, О. Л. Рябченко, Н. П. Тріпутіна та ін. ; гол. ред. Г. В. Стадник. – Харків : Золоті сторінки, 2002. – С. 42, 55, 56, 57, 82, 128, 129, 130, 131, 207.

5. Попов Василь Гаврилович // Харківський інститут інженерів комунального будівництва. 1941–1945 / [керівник проекту В. М. Бабаєв ; гол. редкол. Л. М. Шутенко ; коорд. проекту Т. П. Єлісеєва ; упоряд.: Т. П. Єлісеєва, Т. О. Лобинцева]. – Харків : Золоті сторінки, 2015. – С. 35, 40, 56, 63, 89, 130, 133, 142. – (Сторінки історії Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова).

6. Попов Василь Гаврилович // Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова : монографія / [керівник вид. проекту В. М. Бабаєв ; редкол.: Л. М. Шутенко, Г. В. Стадник, Т. П. Єлісеєва та ін.]. – Харків : Золоті сторінки, 2012. – С. 58, 74, 117, 119, 121, 133, 141, 244, 279, 312, 313, 314.